

بسمه تعالی

گروه: آموزش پرستاری

سال ۱۴۰۳

دانشکده: علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس

مقطع و رشته تحصیلی: ارشد پرستاری بهداشت جامعه

نام درس: اپیدمیولوژی (کد ۰۵) تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری (۱/۵) - عملی (۰/۵) واحد

زمان برگزاری کلاس: مطابق برنامه آموزش ساعت: مطابق برنامه آموزش مکان برگزاری: گروه پرستاری

مدرسین: دکتر میترا خوبی، دکتر افسانه صدوقی اصل

شرح دوره:

اپیدمیولوژی یا همه گیرشناسی شامل بررسی توزیع، بروز، شیوع و طول مدت بیماری، باریماریها، مشکلات بهداشت روان در جامعه و روش های همه گیرشناسی در جهت فهم علل، چگونگی درمان و پیشگیری اختلالات و آسیب های روانی - اجتماعی. همچنین یادگیری روش های استفاده از نتایج اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزیابی های بهداشت روان در سطوح ملی و محلی.

هدف کلی:

۱) هدف کلی: این درس به منظور آشنا کردن دانشجوی پرستاری با اصول همه گیر شناسی و کاربرد آن در تجزیه و تحلیل مشکلات بهداشتی جامعه می باشد. بدین منظور مفاهیمی چون سلامت و بیماری، پیشگیری و سطوح آن، غربالگری، تغییرات شدت بیماری و مراحل سیر بیماری، مدل های اپیدمیولوژیک برخورد با بیماری ها و شاخص های بهداشتی، میزان و بروز و نسبت ها مورد بحث قرار می گیرند.

رئوس مطالب

۱. مروری بر مفاهیم و کلیات و کاربردهای اپیدمیولوژی
۲. نگاه اپیدمیولوژی به بیمار و بیماری در جامعه
۳. کاربرد مدل های اپیدمیولوژیک
۴. تحلیل شاخص های اپیدمیولوژیک
۵. نحوه برخورد با اپیدمی بیماری های مزمن و غیر مزمن
۶. رویکرد اپیدمیولوژیک در ارزیابی برنامه های غربالگری و بیماریابی
۷. کاربرد اپیدمیولوژیک در برنامه های جاری و ارزشیابی پیامدهای مراقبت های بهداشتی
۸. اندازه گیری پیامدهای مراقبت های بهداشتی
۹. کاربرد انواع مطالعات اپیدمیولوژیک در پرستاری سلامت جامعه
۱۰. استفاده از داده های موجود (اعتبار داده ها - تورش - مزایا و معایب)

شیوه های تدریس:

سخنرانی ☐	سخنرانی برنامه ریزی شده ☐	پرسش و پاسخ ☐ *
بحث گروهی ☐ *	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) ☐	یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) ☐ *

وظایف و تکالیف دانشجوی:

با آمادگی قبلی طبق طرح درس در کلاس حضور داشته باشند.
در مباحث کلاس شرکت فعال به صورت بحث گروهی و گفتگو در ارتباط با مباحث کلاس داشته باشند.
با ارائه تازه های بهداشتی و آخرین شواهد موجود به غنی شدن مطالب کلاس کمک کنند.
تکالیف خود را طبق تقویم مشخص شده و به موقع ارائه دهند.

بسمه تعالی

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد ☐* پایگاه های داده/ لپ تاپ / اسلاید ☐*

بخش عملی درس

فعالیت : طراحی و اجرای یک مطالعه اپیدمیولوژیک به صورت محدود و با استفاده از داده های موجود و آنالیز اماری

با استفاده از نرم افزار اس پی اس و ارایه آن با پاور پوینت در کلاس

عرضه: مراکز ارایه خدمات سلامتی در جامعه

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

آزمون پایان ترم ۵۰ درصد نمره

حضور منظم و مشارکت در مباحث کلاسی و ارایه شفاهی و کتبی مقالات ۲۵ درصد نمره

ارزیابی مبتنی بر گزارش شفاهی و کتبی از پروژه عملی ۲۵ درصد نمره

برابر ۱۰ نمره
برابر ۵ نمره
برابر ۵ نمره

نوع آزمون

تشریحی ☐* پاسخ کوتاه ☐* چندگزینه ای ☐* جور کردنی ☐

بسمه تعالی

جدول جلسات ارائه‌ی نظری درس

جلسه	عنوان مطالب	استاد	دانشجو
۱	آشنایی با طرح درس و اصول اپیدمیولوژی، مفاهیم اصلی	دکتر خوبی	-
۲	مدل های مطالعات اپیدمیولوژیک	دکتر خوبی	-
۳	منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی	دکتر خوبی	-
۴	عملیات غربالگری/اجزا و انواع آن	دکتر خوبی	-
۵	ابزارها و شاخص های اپیدمیولوژیک از جمله توزیع، شیوع و بروز، ارتباط و علیت	دکتر خوبی	-
۶	سطوح پیشگیری و شاخص ها	دکتر خوبی	-
۷	کاربرد اپیدمیولوژیک در ارزیابی برنامه های غربالگری و بیماریابی	دکتر صدوقی	-
۸	کاربرد اپیدمیولوژیک در برنامه های جاری و ارزشیابی پیامدهای مراقبت های بهداشتی	دکتر صدوقی	-
۹	اپیدمیولوژی و سیاست عمومی	دکتر صدوقی	-
۱۰	کاربرد انواع مطالعات اپیدمیولوژیک در پرستاری سلامت جامعه	دکتر صدوقی	-
۱۱	کاربرد انواع مطالعات اپیدمیولوژیک در پرستاری سلامت جامعه	دکتر صدوقی	-
۱۲	موضوعات اخلاقی و حرفه ای در اپیدمیولوژیک	دکتر صدوقی	-

منابع:

- کتاب اپیدمیولوژی گوردیس - مولف: لئون گوردیس. ترجمه و تنظیم: دکتر حسین صباغیان - دکتر کورش هالکویی نائینی
- کتاب اصول اپیدمیولوژی - تألیف دکتر مازنر - ترجمه دکتر ناصری
- فرهنگ اپیدمیولوژی (دکتر کیومرث ناصری)
- Gertsman B, Burt. Epidemiology kept simple: an introduction to traditional and modern epidemiology: Last edition. - Gordis L. Epidemiology. 4th ed. Philadelphia: Saunders; last editon.
- Farmer R, Miller D, (1983). Lecture Note on Epidemiology and Community Medicine. 2nd Edition, Oxford, Blackwell
- Stanhope M, Lancaster J, (2004). Community and Public Health Nursing, (6th Edition) St.Louis, Mosby.